

Επισκόπηση εξελίξεων Σεπτέμβριος 2018

Δείκτες αφίξεων και εσόδων¹

Αύξηση των αεροπορικών αφίξεων και μείωση των οδικών τον Αύγουστο 2018 έναντι του Αυγούστου 2017:

- στα κυριότερα **αεροδρόμια** καταγράφηκε αύξηση των **διεθνών αφίξεων +8,3%** (+13,4% από την αρχή του έτους). Αύξηση παρατηρήθηκε τόσο στην Αθήνα (+14,3%) όσο και στα περιφερειακά αεροδρόμια (+6,8%), ενώ από την αρχή του έτους οι αντίστοιχες αυξήσεις είναι +20,3% και +11,2% αντίστοιχα.
- οι **διεθνείς οδικές αφίξεις**, μειώθηκαν κατά **-8,6%**. Ως αποτέλεσμα παρατηρείται μείωση **-1,3% από την αρχή του έτους**.

Βάσει των στοιχείων της Εθνικής Αρχής Συντονισμού Πτήσεων, οι **διαθέσιμες θέσεις σε εισερχόμενες από το εξωτερικό πτήσεις, αναμένεται να αυξηθούν κατά +13,2% τον Σεπτέμβριο και τον Οκτώβριο**.

Οι αυξημένες αφίξεις αποτυπώνονται και στην **Έρευνα Συνόρων¹** της ΤΤΕ, με την **εισερχόμενη ταξιδιωτική κίνηση του Ιουλίου** αυξημένη κατά **+7,7%** σε σχέση με τον Ιούλιο 2017, και τις **ταξιδιωτικές εισπράξεις** κατά **+14,4%**. Οι αντίστοιχες μεταβολές **από την αρχή του έτους** είναι **+14,6%** και **+17,0% αντίστοιχα**. Δηλαδή παρατηρείται σημαντική αύξηση αφίξεων ενώ παράλληλα **αυξάνεται η ΜΚΔ**. Η αύξηση της ΜΚΔ μπορεί να αποδοθεί στην μεταβολή του market mix μεταξύ αεροπορικών αφίξεων (που αυξήθηκαν) και οδικών (που μειώθηκαν), αφού οι τουρίστες που έρχονται αεροπορικώς έχουν μεγαλύτερη ΜΚΔ από αυτούς που έρχονται οδικώς.

Δείκτες Καταναλωτικής Εμπιστοσύνης (ΔΚΕ) αγορών μας

Αν και ο ΔΚΕ δείχνει βελτίωση στις περισσότερες αγορές του ελληνικού τουρισμού σε σχέση με πέρυσι, και στην πλειονότητά τους κυμαίνεται σε υψηλότερα επίπεδα από τον αντίστοιχο δείκτη του μέσου όρου του ΟΟΣΑ, παρατηρείται **μερική αναστροφή της θετικής πορείας των τελευταίων μηνών**, καθώς **σε 7 σημαντικές για την Ελλάδα αγορές** (Φινλανδία, Δανία Σουηδία, Βέλγιο, Γαλλία, Ελβετία, Τουρκία,) **παρουσιάζει μείωση**.

Δείκτες Κύκλου Εργασιών

Θετικά εξελίχθηκαν το 2^ο 3μηνο οι **Δείκτες Κύκλου Εργασιών** των καταλυμάτων και εστίασης (+11,5%), ταξιδιωτικών γραφείων (+16,6%) και πλωτών μεταφορών (+7,4%). Αρνητικά εξελίχθηκε ο Δείκτης στις Αερομεταφορές (-4,6%) .

Εξελίξεις στον ελληνικό τουρισμό

Τέθηκε σε λειτουργία από την ΑΑΔΕ το **«Μητρώο Ακινήτων Βραχυχρόνιας Διαμονής»**, και η Εφαρμογή για την ηλεκτρονική υποβολή Δηλώσεων Βραχυχρόνιας Διαμονής. Αυτό αποτελεί ένα πρώτο βήμα για τον εξορθολογισμό της λειτουργίας των τουριστικών μισθώσεων με αστική μίσθωση που, για να αποδώσει, θα πρέπει να συνοδεύεται από σχετικούς ελέγχους.

Αύξηση των διεθνών αεροπορικών αφίξεων και μείωση των οδικών τον Αύγουστο

Αύξηση θέσεων σε εισερχόμενες πτήσεις τον Σεπτέμβριο και τον Οκτώβριο

ΤΤΕ: αύξηση αφίξεων και εισπράξεων τον Ιούλιο - με αυξημένη ΜΚΔ από την αρχή του έτους

Μερική αναστροφή του θετικού κλίματος στις αγορές μας

Αύξηση Δεικτών Κύκλου Εργασιών στους τουριστικούς κλάδους πλην αερομεταφορών

Η ΑΑΔΕ ενεργοποίησε το Μητρώο Ακινήτων Βραχυχρόνιας Διαμονής

¹ Λόγω της διαφορετικής μεθοδολογίας που ακολουθείται για την συλλογή διοικητικών στοιχείων και της δειγματοληψίας της Έρευνας Συνόρων (ΕΣ) της ΤΤΕ, τα διοικητικά στοιχεία δεν είναι ευθέως συγκρίσιμα μεταξύ τους, ούτε με αυτά της ΕΣ - βλ. σημείωση στην σελ. 3 του Δελτίου καθώς και [εδώ](#) για λεπτομέρειες.

Οι όροι αμοιβών και εργασίας που προβλέπονται στην **κλαδική σύμβαση των ξενοδοχοϋπαλλήλων, επεκτάθηκαν στο σύνολο των εργαζόμενων στον κλάδο**, κατόπιν υπογραφής σχετικής Υπουργικής Απόφασης.

Επέκταση κλαδικής σύμβασης ξενοδοχοϋπαλλήλων σε όλον τον κλάδο

Τον Αύγουστο, οι τιμές των ελληνικών ξενοδοχείων, παρά τις ανοδικές τάσεις, και σύμφωνα με τα στοιχεία της **trivago, κινούνται στους περισσότερους προορισμούς σε ανταγωνιστικά επίπεδα**, συγκρινόμενες με τις τιμές των ξενοδοχειακών μονάδων αντίστοιχων προορισμών του εξωτερικού, παρά τις πολύ υψηλότερες φορολογικές επιβαρύνσεις που υφίσταται το ελληνικό ξενοδοχειακό προϊόν σε σχέση με το αντίστοιχο προϊόν των άμεσα ανταγωνιστικών προορισμών (βλ. [εδώ](#), κεφ. 5). Εξαιρέση αποτελούν η **Μύκονος και η Σαντορίνη που έχουν πλέον καθιερωθεί διεθνώς ως προορισμοί υψηλής δαπάνης** και αντλούν την πελατεία τους από τις υψηλότερες εισοδηματικές τάξεις διεθνώς. Οι **3 κυριότερες αγορές της Ελλάδας ήταν η Ιταλία, η Βρετανία και η Γερμανία** ενώ οι **κυριότεροι προορισμοί ήταν η Αθήνα, η Μύκονος και η Σαντορίνη**. Για την **ελληνική αγορά, πολύ δημοφιλείς προορισμοί ήταν η Σκιάθος, η Πάργα, τα Χανιά, η Νάξος και η Σκόπελος**.

Trivago: Ιταλία, Βρετανία, Γερμανία, Ρουμανία και Γαλλία ήταν οι κύριες αγορές των ελληνικών ξενοδοχείων τον Αύγουστο.

Εξελιξίς στον τουρισμό διεθνώς

Η **Hilton** ανακοίνωσε την λειτουργία, **για πρώτη φορά, δύο ξενοδοχείων all inclusive** στο Μεξικό και τη Δομινικανή Δημοκρατία.

Λειτουργία των πρώτων Hilton ως All Inclusive

Ολοκληρώθηκε η εξαγορά της TravelClick από την Amadeus, έναντι \$ 1,52 δισ. Η TravelClick παρέχει λύσεις cloud για τον κλάδο της φιλοξενίας για μικρού και μεσαίου μεγέθους ξενοδοχεία και διαθέτει περισσότερους από 25.000 πελάτες σε 176 χώρες. Στα προϊόντα της περιλαμβάνονται συστήματα κρατήσεων, διαχείριση πελατών, business intelligence κλπ. Με την κίνηση αυτή, η Amadeus προσθέτει στις υπηρεσίες ένα ευρύ φάσμα προϊόντων για ξενοδοχεία και αλυσίδες όλων των κατηγοριών ανά τον κόσμο.

Ολοκληρώθηκε η εξαγορά της TravelClick από την Amadeus, έναντι \$ 1,52 δισ.

Η μακροοικονομική προσαρμογή της ελληνικής οικονομίας

Η **αύξηση του ΑΕΠ 2^{ου} 3μήνου 2018** περιορίστηκε στο **1,8%** λόγω της εκτίμησης από πλευράς της ΕΛΣΤΑΤ ότι η ιδιωτική κατανάλωση – που αποτελεί το 68% του ΑΕΠ – αυξήθηκε κατά μόλις 0,8%, όταν οι εισαγωγές αυξήθηκαν κατά 12,5% και ο ΔΚΕ στο λιανικό εμπόριο κατά 3,0% και στο χονδρικό εμπόριο κατά 6,7%. Παρ' όλ' αυτά η αύξηση του ΑΕΠ είναι υψηλότερη από τις προβλέψεις της Κυβέρνησης και των Θεσμών. Οι θετικές εξελίξεις στις εισαγωγές και τις εξαγωγές στο 3^ο 3μηνο και η ιδιαίτερα δυναμική ανάπτυξη των τουριστικών μεγεθών προοιωνίζονται αύξηση του ΑΕΠ που μπορεί να υπερβεί το 3,0%, εκτός αν συνεχιστεί η απόκλιση στις εκτιμήσεις της ΕΛΣΤΑΤ μεταξύ της αύξησης της κατανάλωσης και των εισαγωγών.

Η συνεχιζόμενη απόκλιση μεταξύ της αύξησης της ιδιωτικής κατανάλωσης και εισαγωγών, περιόρισε την αύξηση του ΑΕΠ 2^{ου} 3μήνου στο 1,8% που, παρ' όλ' αυτά, υπερβαίνει τις εκτιμήσεις της Κυβέρνησης και των Θεσμών.

Σχετικά με την **δημοσιονομική προσαρμογή**, εκτιμάται πτώση των Πρωτογενών Δαπανών της ΓΚ σε δημοσιονομική βάση κατά -1,1% το 2018 και αύξηση των εσόδων της κατά 0,3%. Αν επιβεβαιωθούν αυτές οι εκτιμήσεις, **το ΠΠΓΚ σε δημοσιονομική βάση θα υπερβεί τους στόχους του ΜΠΔΣ (3,56% του ΑΕΠ) και του Μνημονίου (3,5%) για το 2018**, και πιθανόν να ανέλθει στο 4,5% του ΑΕΠ.

Με βάση τα μέχρι στιγμής δεδομένα, το ΠΠΓΚ αναμένεται να υπερβεί τους στόχους Προϋπολογισμού και 3^{ου} Μνημονίου.